

NAUČNÁ STEZKA

O obci Bolatice

Obec Bolatice se nachází na okraji Hlučínské pahorkatiny nedaleko měst Opava (15 km) a Ostrava (25 km) v blízkosti hranic s Polskem (5 km).

První písemná zmínka o obci pochází z roku 1250 v dopise papeže Inocence IV., který v něm mj. dal Bolatice pod ochranu cisterciáckému řádu na Velehradě.

Součástí obce je od roku 1893 osada Borová, dříve Henneberky, která byla založena v roce 1786. V současné době žije v Bolaticích více jak 4 400 obyvatel.

V Bolaticích se nachází několik kulturních památek – kostel sv. Stanislava, kaple sv. Mikuláše a zámek (dnes sídlo obecního úřadu). Dále zde můžete navštívit Skanzen lidových tradic, přírodní naučnou stezku v Chuchelenském lese, koupaliště, sportovní halu a další hřiště, sportoviště a místa pro relaxaci. Více informací o obci Bolatice naleznete na www.bolatice.cz.

O naučné stezce po devíti suchých poldrech v Bolaticích

V obci Bolatice bylo od poloviny 60. let 20. století vybudováno v rámci protipovodňových opatření celkem 9 suchých poldrů (protipovodňových hrází).

Desátou hrází je val, na které se nachází silnice III/46825 (ul. Lipová) v Bolaticích - Borové.

Bolatice byly i v minulosti zaplavovány přívalovými dešti (kolem obce jsou výšiny s nadmořskou výškou 271 až 304 metrů nad mořem a téměř všechny dešťové vody stékají přes obec). Voda při záplavách na ul. Padoly, Svobody, Ratibořská, Příkopní dosahovala i do výšky přes 1 m!

Proto se obec rozhodla již v roce 1967 vybudovat první protipovodňovou hráz – suchý poldr. A aby ochrana byla co nejdokonalší, bylo pak až do roku 2010 vybudováno dalších 8 poldrů.

V rámci protipovodňové ochrany nechala obec obnovit i několik polních cest, na kterých byly vysázeny stromy a také byly vytvořeny zatravnovací pásy na svazích okolo obce.

Protože protipovodňová ochrana obce je ojedinělou ochranou možná v celé České republice, rozhodli jsme se vytvořit naučnou stezku po těchto suchých poldrech, abychom informovali veřejnost o základních technických parametrech poldrů.

Díky dotaci z Programu rozvoje venkova ČR na projekt „Suchou nohou za poznáním bolatických poldrů“ se nám podařilo v červenci 2013 vybudovat Naučnou stezku po devíti suchých poldrech v Bolaticích. Věříme, že naučná stezka bude pro Vás příjemným zpestřením při návštěvě Bolatic i regionu Hlučínska.

Obecné informace

Hrázové těleso

Hráz je ve většině případů vytvořena uměle, pouze výjimečně lze využít např. přírodní val. Hráz je tvořena dvěma svahy. Směrem k retenčnímu prostoru se jedná o návodní svah a směrem ven z poldru se nachází vzdušný svah. Nejvýše položená část hráze je nazývána korunou hráze.

Výpustné zařízení

V nejnižší části hráze jsou zabudována potrubí pro vypouštění vody z nádrže tzv. spodní neboli trubní výpustí. Trubní výpust je složena z uzavíracího prvku, výpustního potrubí a zařízení na tlumení kinetické energie vytékající vody. Přednostně na návodní straně, méně často na vzdušné straně hráze, se navrhuje uzavěr pro regulaci odtoku.

Retenční prostor

Celý objem suchého poldru slouží k zachycení povodňové vlny. Jedná se o tzv. retenční prostor neboli prostor zátopy. V místě zátopy suchého poldru je zachycená voda zdržována pouze přechodně. Při delším zadržování vody by mohlo dojít k nežádoucímu ztekucení jílovitých půdních částic, které by mohlo výrazně poškodit hrázové těleso.

Bezpečnostní přeliv

Jestliže je povodňová vlna příliš velká a poldr nedokáže pojmout celou vodní masu, dojde k přelítí vody přes bezpečnostní přeliv. V ideálním případě by toto bezpečnostní opatření mělo být součástí každé hráze a mělo by být dimenzováno tak, aby při průběhu povodně docházelo k co nejmenším škodám.

PO DEVĚTI SUCHÝCH POLDRECH V BOLATICÍCH

www.bolatice.cz

1. Suchý poldr č. I (Důlek – ul. K Hrázi)

Souřadnice GPS: N 49°57.277', E 18°04.468'

Poloha v S-JTSK: X [m] - 484350,4; Y [m] - 1087070,7

2. Suchý poldr č. II (za koupalištěm – ul. Nádražní)

Souřadnice GPS: N 49°57.501', E 18°04.691'

Poloha v S-JTSK: X [m] - 484048,1; Y [m] - 1086680,6

3. Suchý poldr č. VII (nad parkovištěm u koupaliště – ul. Ke Koupališti)

Souřadnice GPS: N 49°57.461', E 18°04.761'

Poloha v S-JTSK: X [m] - 483971,3; Y [m] - 1086761,9

4. Suchý poldr č. III (ul. Na Lánech)

Souřadnice GPS: N 49°57.435', E 18°05.047'

Poloha v S-JTSK: X [m] - 483634,8; Y [m] - 1086840

5. Poldr č. X (nad křižovatkou ul. Na Lánech a ul. Polní)

Souřadnice GPS: N 49°57.4217', E 18°05.193'

Poloha v S-JTSK: X [m] - 483463; Y [m] - 1086879,9

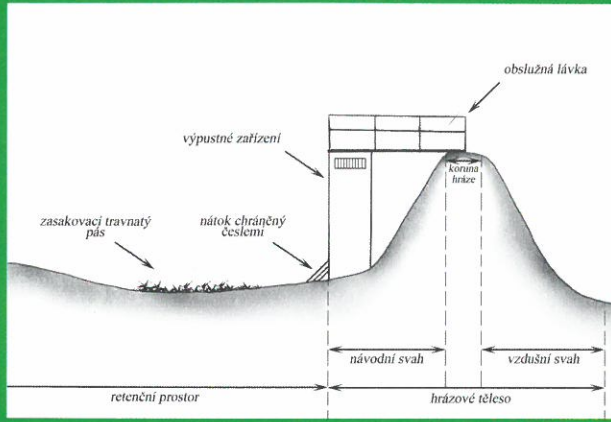
6. Suchý poldr č. IV (u silnice do Chuchelné – vlevo na konci ul. Ratibořská)

Souřadnice GPS: N 49°57.506', E 18°05.621'

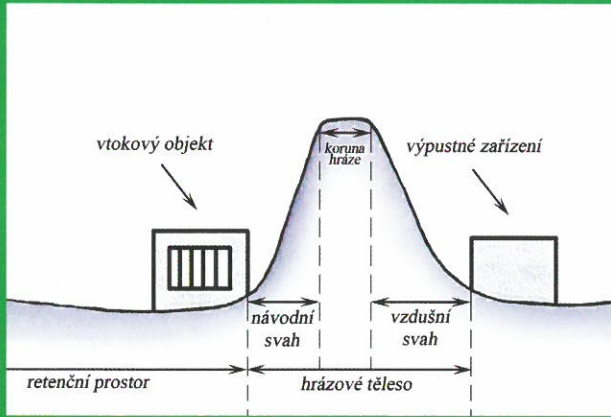
Poloha v S-JTSK: X [m] - 482939,3; Y [m] - 1086769,3

Typy poldrů

Poldry č.: I, II, III, VIII, IX, X

Poldry č.: IV, V, VII

7. Suchý polder č. VIII (vpravo u cesty na Chuchelnou před Chuchelenským lesem)

Souřadnice GPS: N 49°57.692', E 18°05.784'
 Poloha v S-JTSK: X [m] - 482714,8; Y [m] - 1086442,9

8. Suchý polder č. V (za ZŠ Bolatice – na konci ul. Školní)

Souřadnice GPS: N 49°57.182', E 18°05.477'
 Poloha v S-JTSK: X [m] - 483163,7; Y [m] - 1087352,5

9. Suchý polder č. IX (ul. Mírová - nad parkovištěm na ul. Družstevní)

Souřadnice GPS: N 49°57.018', E 18°04.713'
 Poloha v S-JTSK: X [m] - 484100,8; Y [m] - 1087574,9

